

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KARO POLICIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-911 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2020 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos karo policijos įstatymo Nr. VIII-911 nauja redakcija
Pakeisti Lietuvos Respublikos karo policijos įstatymą Nr. VIII-911 ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS
KARO POLICIJOS
ĮSTATYMAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato karo policijos veiklos teisinius pagrindus, uždavinius, funkcijas, karo policijos pareigūnų teises, pareigas bei prievartos panaudojimo teisėtumo sąlygas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Karo policija** – teisėsauga, saugumą ir tvarką Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemoje šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas Lietuvos kariuomenės padalinys.

2. **Karo policijos pareigūnas** – karys, tarnaujantis karo policijoje, atliekantis šio įstatymo numatytas karo policijos funkcijas ir turintis viešojo administravimo įgaliojimus dėl sau nepavaldžių asmenų.

3. **Karinis transportas** – krašto apsaugos sistemos, taip pat Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios užsienio valstybių ar organizacijų karinių vienetų valdomos ir naudojamos transporto priemonės.

4. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos policijos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme bei Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatyme.

3 straipsnis. Karo policijos veiklos teisiniai pagrindai

Karo policija vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, krašto apsaugos sistemos veiklą ir karo tarnybą reglamentuojančiais įstatymais ir statutais, šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Europos Sąjungos teisės aktais ir Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis.

4 straipsnis. Karo policijos veiklos principai

Karo policijos veikla grindžiama pagarbos žmogaus teisėms, laisvėms ir orumui, humanizmo, teisėtumo, viešumo, tarnybinės paslapties, karinės drausmės ir karinio pavaldumo principais.

5 straipsnis. Karo policijos uždaviniai

Pagrindiniai karo policijos uždaviniai:

- 1) užtikrinti Lietuvos karinių vienetų, užsienio valstybių ir organizacijų karinių vienetų judėjimą ir judėjimo kontrolę Lietuvos Respublikoje;
- 2) užtikrinti krašto apsaugos sistemos institucijų, sąjungininkų karinių vienetų, esančių Lietuvoje, dislokacijos vietovės, objektų, personalo ir informacijos saugumą;
- 3) Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso, Lietuvos kariuomenės drausmės statuto numatytais atvejais sulaikyti asmenis ir užtikrinti jų priežiūrą;
- 4) užtikrinti nusikalstamų veikų, administracinių nusižengimų ir kitų teisės pažeidimų prevenciją krašto apsaugos sistemos institucijose;
- 5) užtikrinti nusikalstamų veikų ir administracinių nusižengimų, kuriuos padarė kariai vykdydami tarnybą ar kuriais kėsinamasi į krašto apsaugos sistemos institucijų, Lietuvos, sąjungininkų karinių vienetų, dalyvaujančių Lietuvos Respublikoje vykstančiose tarptautinėse pratybose ir kituose karinio bendradarbiavimo renginiuose, interesus ar kurie išaiškėja atliekant šiame straipsnyje ir šio įstatymo 6 straipsnyje nustatytus uždavinius ir funkcijas, atskleidimą ir tyrimą;
- 6) užtikrinti karinės drausmės ir tvarkos palaikymą krašto apsaugos sistemos institucijose.

6 straipsnis. Karo policijos funkcijos

1. Karo policija, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:
 - 1) reguliuoja eismą, užtikrindama karinio transporto judėjimą;
 - 2) vykdo kertančių Lietuvos Respublikos valstybės sieną karių, karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų ir jų gabenamų daiktų kontrolę;
 - 3) kontroliuoja užsienio valstybių ir organizacijų karių ir karinių krovinių atvykimą į Lietuvos Respubliką, išvykimą iš jos ar vykimą per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu;
 - 4) Lietuvos kariuomenės vado arba krašto apsaugos ministro pavedimu vykdo krašto apsaugos sistemos valdomų objektų apsaugą;
 - 5) Lietuvos kariuomenės vado arba krašto apsaugos ministro pavedimu vykdo saugomų asmenų apsaugą;
 - 6) Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka atlieka įslaptintų dokumentų, gaminių ir kitų įslaptintų objektų gabenimą Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų;
 - 7) vykdo asmenų sulaikymą;
 - 8) organizuoja ir atlieka sulaikytųjų ar suimtųjų palydą (konvojų);
 - 9) užtikrina karo policijoje laikomų sulaikytų, suimtų asmenų priežiūrą;
 - 10) įgyvendina nusikalstamų veikų, administracinių nusižengimų ir kitų teisės pažeidimų prevenciją, atskleidimą, atlieka jų tyrimą, analizuoja jų priežastis bei sąlygas ir imasi priemonių joms pašalinti;
 - 11) registruoja ir nagrinėja pareiškimus ir pranešimus apie rengiamas, daromas ir padarytas nusikalstamas veikas, administracinius nusižengimus ir kitus teisės pažeidimus;
 - 12) atlieka pasislėpusių įtariamųjų, kaltinamųjų ar dingusių be žinios karių paiešką;
 - 13) tvarko nusikalstamų veikų, administracinių nusižengimų ir kitų teisės pažeidimų apskaitą, registrų ir informacinių sistemų duomenis;
 - 14) organizuoja ir įgyvendina priemones viešajai tvarkai karinėse teritorijose ar karių drausmei kitose teritorijose užtikrinti;
 - 15) organizuoja ir vykdo karių ir kitų teisėsaugos institucijų pareigūnų mokymą.

2. Karo policija, vykdydama jai nustatytus uždavinius ir funkcijas, bendradarbiauja su prokuratūra, policija, kitomis Lietuvos Respublikos teisėsaugos, žvalgybos institucijomis ir palaiko profesinius ryšius su kitų valstybių karo policijos ar analogiškoms institucijomis.

3. Karo policija atlieka ir kitas įstatymų jai pavestas funkcijas.

4. Karo policijos funkcijų vykdymo ypatumai diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, tarptautinių organizacijų atstovybėse, karinėse teritorijose, kituose specialaus teisinio režimo objektuose ir neliečiamybės teisę turinčių asmenų atžvilgiu gali būti nustatyti kituose įstatymuose ir tarptautiniuose susitarimuose.

7 straipsnis. Karo policijos veiklos viešumas

1. Karo policija, nepažeisdama įstatymais ginamų asmens ir visuomenės interesų, apie savo veiklą informuoja valstybės ir savivaldybių institucijas ir visuomenę.

2. Karo policija negali teikti ar viešai skelbti informacijos, kuri yra valstybės, tarnybos, komercinė, pramoninė ar banko paslaptis, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus. Neskelbiama tarnybinės veiklos metu gauta informacija, kuri pažeistų asmens nekaltumo prezumpciją, pakenktų žmogaus garbei, orumui ar saugumui, fizinį ir juridinių asmenų teisėtiems interesams, sutrukdytų užtikrinti nusikalstamų veikų ar administracinių nusižengimų prevenciją, išaiškinimą arba lemtų jų padarymą.

8 straipsnis. Teisė gauti informaciją

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės privalo karo policijos prašymu arba pagal atskiras duomenų teikimo sutartis karo policijai neatlygintinai teikti jos uždaviniams įgyvendinti būtinus šių valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių tvarkomus valstybės registrų (kadastrų) ir žinybinių registrų, klasifikatorių, informacinių sistemų ir duomenų rinkmenų duomenis.

2. Kiti juridiniai asmenys, organizacijos, neturinčios juridinio asmens statuso, šių organizacijų ir juridinių asmenų padaliniai, taip pat fiziniai asmenys jų tvarkomus duomenis, būtinus karo policijos uždaviniams įgyvendinti, neatlygintinai teikia karo policijai.

3. Karo policija gali atidėti, apriboti ar atsisakyti teikti informaciją tretiesiems asmenims ir duomenų subjektams apie jai iš šiame straipsnyje nurodytų valstybės registrų (kadastrų) ir žinybinių registrų, klasifikatorių, informacinių sistemų ir duomenų rinkmenų pateiktus duomenis, bet tik iki tol, kol tai gali pakenkti nacionaliniam saugumui, gynybai, atliekamam nusikalstamų veikų tyrimui ar kitoms jos atliekamoms funkcijoms, arba jei tai numatyta kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose.

9 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas karo policijoje

1. Vykdydama šiame įstatyme numatytą veiklą, karo policija renkamus asmens duomenis tvarko nacionalinio saugumo, gynybos, nusikalstamų veikų, administracinių nusižengimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos, tyrimo, atskleidimo tikslais. Šiais tikslais karo policija turi teisę tvarkyti ir specialių kategorijų asmens duomenis. Karo policijoje tvarkomi tie asmens duomenys, kurių reikia nurodytiems tikslams pasiekti, kitais tikslais asmens duomenys gali būti tvarkomi tik tuo atveju, jei laikomasi šio straipsnio 3 dalyje nurodytų reikalavimų.

2. Karo policija, tvarkydama skirtingų kategorijų duomenų subjektų duomenis, privalo, kai įmanoma, šiuos duomenis atskirti. Šis reikalavimas taikomas tvarkant šių kategorijų duomenų subjektų asmens duomenis:

1) asmenų, turinčių ar pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančia informacija;

2) asmenų, susijusių su karo policijos vykdoma nusikalstamų veikų, administracinių nusižengimų ir kitų teisės pažeidimų prevencija, atskleidimu ar tyrimu;

3) asmenų, kurių duomenis teikia Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybių teisėsaugos institucijos;

4) asmenų, kuriuos su karo policija sieja ar siejo atrankos arba tarnybos (darbo), arba bendradarbiavimo santykiai.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu (toliau – Teisėsaugos ADTAĮ) ir šiuo įstatymu. Tuo atveju, jeigu asmens duomenys tvarkomi kitais tikslais, nei nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, taikomas 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendras duomenų apsaugos reglamentas) arba Teisėsaugos ADTAĮ 3 straipsnio 2 dalis.

4. Karo policijos uždaviniams įgyvendinti būtini duomenys tvarkomi žinybiniuose registruose ir informacinėse sistemose. Tvarkydama duomenis, karo policija turi teisę juos rinkti naudodama technines priemones.

5. Karo policijos veiksmai ar neveikimas, susijęs su asmens duomenų tvarkymu nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, galimai pažeidžiant šio įstatymo ar Teisėsaugos ADTAĮ nuostatas, gali būti skundžiamas Seimo kontrolieriui Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus įstatymo nustatyta tvarka arba teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka, kitais šio straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais – Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai arba teismui.

10 straipsnis. Karo policijos dalyvavimas tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose karinio bendradarbiavimo renginiuose

1. Karo policija turi šio įstatymo nustatytus įgaliojimus tarptautinėse operacijose, pratybose ir kituose karinio bendradarbiavimo renginiuose dalyvaujantiems ir bendruose su kitomis valstybėmis kariniuose vienetuose tarnaujantiems Lietuvos kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos tarnautojams, taip pat kitus įgaliojimus, numatytus Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir tarptautiniuose susitarimuose.

2. Karo policijos įgaliojimai sąjungininkų karių atžvilgiu gali būti aptarti Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse su sąjungininkų pajėgomis.

II SKYRIUS

TEISINIS KARO POLICIJOS PAREIGŪNO STATUSAS IR TARNYBOS KARO POLICIJOJE YPATUMAI

PIRMASIS SKIRSNIS

KARO POLICIJOS PAREIGŪNO STATUSO ĮGIJIMAS, ĮGALIOJIMAI, TEISĖS IR PAREIGOS

11 straipsnis. Karo policijos pareigūno statusas

1. Karo policijos pareigūno statusą įgyja karys, paskirtas į pareigas karo policijoje.

2. Karo policijos pareigūno statusą įrodo tarnybinis pažymėjimas ir tarnybinė uniforma arba tarnybinis ženklas.

12 straipsnis. Karo policijos pareigūno įgaliojimai

Įgyvendindamas Karo policijos uždavinius, karo policijos pareigūnas turi teisę duoti sau nepavaldiems asmenims teisėtus nurodymus ar pateikti teisėtus reikalavimus, o jeigu asmenys jų nevykdo ar priešinasi, panaudoti prievartą šio įstatymo nustatyta tvarka. Teisėti ir pagrįsti karo policijos pareigūno reikalavimai ar nurodymai yra privalomi visiems fiziniams ar juridiniams asmenims, organizacijoms, neturinčioms juridinio asmens statuso, šių organizacijų ir juridinių asmenų padaliniais ir turi būti vykdomi nedelsiant.

13 straipsnis. Karo policijos pareigūno teisės

1. Karo policijos pareigūnas, atlikdamas jam nustatytas funkcijas, turi šias teises:

1) reikalauti iš karių ir kitų teisėtvarką pažeidžiančių asmenų nutraukti neteisėtus veiksmus, o prireikus, kai buvo imtasi visų įtikinimo priemonių, panaudoti prievartą, kad neteisėti veiksmai būtų nutraukti;

2) Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso, Lietuvos Respublikos kariuomenės drausmės statuto nustatyta tvarka sulaikyti ir pristatyti į karo policijos ar kitų institucijų tarnybines patalpas asmenis, įtariamus padarius nusikalstamą veiką, administracinį nusižengimą ar kitą teisės pažeidimą, asmens tapatybei nustatyti, apžiūrai ar kratai, jų turimų daiktų patikrinimui atlikti, protokolams, aktams, pranešimams surašyti ar kitiems minėtų įstatymų nustatytiems veiksams atlikti;

3) atlikti asmenų, kurie yra kariniame transporte ar karinėje teritorijoje, į ją atvyksta ar iš jos išvyksta, apžiūrą, tikrinti jų dokumentus, bagažą, naudojamas transporto priemones, karinėje teritorijoje esančius daiktus;

4) stabdyti transporto priemones ir atlikti būtinąjį patikrinimą;

5) nušalinti nuo transporto priemonių vairavimo asmenis, neturinčius teisės vairuoti transporto priemonės arba įtariamus, kad jie yra neblaivūs, apsvaigę nuo narkotinių bei toksinių medžiagų ar paveikti vaistų, ir naudoti teisės aktų numatytas priemones apsvaigimui nustatyti arba pristatyti šiuos asmenis mediciniškai patikrinti;

6) Vyriausybės nustatyta tvarka tikrinti, ar nusikalstamos veikos, administracinio nusižengimo ar drausmės pažeidimo padarymu įtariamieji asmenys yra blaivūs, ar nėra apsvaigę nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, taip pat pristatyti į sveikatos priežiūros įstaigą priverstiniam patikrinimui ar kitoms nustatytoms profilaktinėms priemonėms atlikti asmenis, įtariamus nusikalstamos veikos, administracinio nusižengimo padarymu, taip pat asmenis, kurie turi psichinės ligos požymių, kelia grėsmę savo, kitų asmenų ar karo policijos pareigūnų saugumui;

7) vykdydamas tiesiogines pareigas, bet kuriuo paros metu įeiti į visas karinėje teritorijoje esančias patalpas, o persekiodamas įtariamus padarius nusikalstamą veiką asmenis, besislepiančius nuo teisėsaugos institucijų asmenis ar siekdamas užkirsti kelią nusikalstamai veikai, be patalpos savininko ar gyventojų sutikimo, be teismo sprendimo bet kuriuo paros metu įeiti į fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančias gyvenamąsias ar negyvenamąsias patalpas, teritorijas, sustabdyti transporto priemones ar patekti į jas. Atsisakius paklusti, karo policijos pareigūnai turi teisę jėga atidaryti patalpas ir transporto priemones. Apie tokius veiksmus per 24 valandas pranešama prokurorui;

8) Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso numatytais atvejais atlikti nustatytus procesinius veiksmus;

9) esant būtinybei, nekliudomai pasinaudoti fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančiomis ryšių priemonėmis, išskyrus užsienio valstybių diplomatinį atstovybių, konsulinių įstaigų ir tarptautinių organizacijų atstovybių ar jų narių ryšių priemones. Jeigu ryšių priemonių savininkas reikalauja, už pasinaudojimą ryšių priemonėmis jam per 7 dienas atlyginama karo policijai skirtomis lėšomis;

10) važiuodamas į įvykio vietą, persekiodamas nusikaltėlius, gabendamas į gydymo įstaigas asmenis, kuriems būtina skubi medicinos pagalba, ar kitais neatidėliotinais atvejais nekliudomai pasinaudoti visomis fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančiomis transporto priemonėmis, išskyrus užsienio valstybių diplomatinį atstovybių, konsulinių įstaigų ir tarptautinių organizacijų atstovybių ar jų narių transportą. Jeigu transporto priemonės savininkas reikalauja, už pasinaudojimą transporto priemone jam per 7 dienas atlyginama karo policijai skirtomis lėšomis. Tokia pat tvarka transporto priemonės savininkui atlyginama ir žala, padaryta karo policijos pareigūnui naudojantis jo transporto priemone;

11) šio įstatymo, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso numatytais atvejais ir tvarka panaudoti prievartą;

12) reguliuoti eismą, jį stabdyti, nukreipti jo srautus;

13) patruliuoti krašto apsaugos sistemos institucijų, sąjungininkų karinių vienetų, esančių Lietuvoje (jei tokia teisė numatyta susitarimuose su sąjungininkų pajėgomis), dislokacijos vietovėse, kitose karinėse teritorijose ir jų saugomų objektų prieigose;

14) užtikrindamas saugomų objektų, asmenų saugumą ar įvykio vietos tyrimą, laikinai apriboti patekimą į tam tikrą teritoriją ar patalpą, įpareigoti fizinius ir juridinius asmenis laikinai nutraukti vykdomus darbus, laikinai apriboti ar uždrausti transporto eismą;

15) karinėse teritorijose malšinti riaušes;

16) panaudoti tarnybinius šunis;

17) kai yra pakankamas pagrindas manyti, kad gali būti padaryta nusikalstama veika, administracinis teisės nusižengimas ar kitaip sutrikdyta viešoji tvarka, taip pat vykdant karių paiešką, tikrinti asmenų, transporto priemonių, krovinių, daiktų dokumentus, nustatyti asmens tapatybę, stabdyti transporto priemones, apžiūrėti asmenis, transporto priemones, kitus daiktus ir priemones, kvieisti asmenis į karo policijos tarnybines patalpas.

2. Karo policijos pareigūnas naudojasi šio įstatymo ir kitų įstatymų jam suteiktomis teisėmis tiek, kiek reikia jam pavestoms pareigoms vykdyti.

14 straipsnis. Karo policijos pareigūno pareigos

1. Karo policijos pareigūnas privalo:

1) gerbti ir ginti žmogaus orumą, užtikrinti ir saugoti jo teises ir laisves;

2) imtis neatidėliotinių ir būtinų priemonių užkirsti kelią karių ir kitų asmenų daromoms nusikalstamoms veikoms, administraciniams nusižengimams ir kitiems teisės pažeidimams, įskaitant akivaizdžias asmenų ne karinėse teritorijose daromas nusikalstamas veikas ir administracinius nusižengimus;

3) įstatymų nustatyta tvarka sulaikyti ir (ar) pristatyti į karo policijos ar kitas įstaigas asmenis, darančius ar įtariamus darant nusikalstamą veiką, administracinį nusižengimą ar kitokį teisės pažeidimą, imtis priemonių įvykio vietai apsaugoti ir nusikalstamos veikos liudytojams nustatyti, atlikti kitus būtinus procesinius veiksmus;

4) užtikrinti sulaikytų ar pristatytų į karo policiją asmenų teises ir teisėtus interesus;

5) laikyti paslapyje jam patikėtą įslaptintą (arba valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančią) informaciją, jei kitaip nereikalauja konkrečios tarnybinių pareigų vykdymo aplinkybės.

2. Karo policijos pareigūnas privalo atlikti ir kitas įstatymų jam nustatytas pareigas.

3. Vykdydamas tarnybines pareigas ir kreipdamasis į asmenį, karo policijos pareigūnas privalo prisistatyti. Asmeniui, į kurį kreipiasi karo policijos pareigūnas, pareikalavus, karo policijos pareigūnas privalo parodyti tarnybinių pažymėjimą arba tarnybinių ženklą.

ANTRASIS SKIRSNIS

ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ IR

PRIEVARTOS PANAUDOJIMAS

15 straipsnis. Prievartos rūšys ir jos panaudojimo sąlygos

1. Karo policijos pareigūnas turi teisę panaudoti prievartą, kai būtina užkirsti kelią teisės pažeidimams, sulaikyti juos padariusius asmenis ir kitais atvejais saugodamas ir gindamas asmens, visuomenės, valstybės teisėtus interesus. Prievarta, galinti sukelti kūno sužalojimų ar mirtį, gali būti naudojama tik tiek, kiek to reikia tarnybinei pareigai įvykdyti, ir tik po to, kai visos įmanomos įtikinimo ar kitos priemonės nebuvo veiksmingos. Prievartos rūšį ir jos panaudojimo ribas pasirenka karo policijos pareigūnas, atsižvelgdamas į konkrečią situaciją, teisės pažeidimo pobūdį ir individualias pažeidėjo savybes. Naudodamas prievartą, karo policijos pareigūnas privalo stengtis išvengti sunkių pasekmių.

2. Karo policijos pareigūnas įstatymų numatytais atvejais ir tvarka gali panaudoti psichinę ar fizinę prievartą, šaunamąjį ginklą ir sprogstamąsias medžiagas.

3. Prieš naudodamas fizinę prievartą arba šaunamąjį ginklą, karo policijos pareigūnas privalo įspėti asmenį apie tokį ketinimą, suteikdamas jam galimybę įvykdyti teisėtus reikalavimus, išskyrus atvejus, kai delsimas kelia grėsmę karo policijos pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai arba toks įspėjimas yra neįmanomas.

4. Karo policijos pareigūnas, jeigu jis su savimi neturi specialiųjų priemonių ar šaunamojo ginklo, gali panaudoti bet kokias pagalbines priemones, būtinas kėsiniui atremti ar pavojaus šaltiniui likviduoti.

5. Karo policijos pareigūnas, panaudojęs prievartą nepažeisdamas šio įstatymo reikalavimų ir padaręs žalą įstatymų saugomoms vertybėms, atsakomybėn netraukiamas.

6. Apie karo policijos pareigūno panaudotą prievartą, sukėlusią asmens mirtį arba sužeidimą, nedelsiant informuojamas prokuroras.

7. Kai stabdoma transporto priemonė ar joje esantys asmenys savo veiksmais kelia neišvengiamą pavojų karo policijos pareigūnui ar kito asmens gyvybei ar sveikatai, karo policijos pareigūnas turi teisę kita transporto priemone ar tam skirta specialiąja priemone stabdomą transporto priemonę taranuoti.

8. Karo policijos pareigūnai turi būti specialiai parengti ir periodiškai tikrinami, ar jie sugeba veikti esant situacijoms, susijusioms su fizinės prievartos, šaunamojo ginklo ar sprogstamųjų medžiagų panaudojimu. Karo policijos pareigūnų rengimo ir tikrinimo tvarką bei rengimo programas nustato Lietuvos kariuomenės vadas arba jo įgaliotas asmuo.

16 straipsnis. Fizinės prievartos panaudojimo pagrindai

1. Karo policijos pareigūnas turi teisę panaudoti fizinę prievartą:

1) gindamas save, kitą asmenį nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio gyvybei ar sveikatai kėsinimosi;

2) sulaikydamas teisės pažeidimą padariusį asmenį, taip pat pažeidžiantį viešąją tvarką ar tvarką karinėje teritorijoje asmenį, jeigu šie asmenys neklauso karo policijos pareigūno teisėtų reikalavimų ar priešinasi jam;

3) kai kėsিনamasi į karinę teritoriją, kariuomenės kontroliuojamą ar saugomą objektą, transporto priemonę, šaunamąjį ginklą, sprogstamąsias medžiagas, specialiąsias ryšio, aktyviosios ar pasyviosios gynybos priemones arba kitą krašto apsaugos sistemos institucijų valdomą turtą;

4) masinių riaušių ar grupinių veiksmų, kuriais pažeidžiama tvarka karinėje teritorijoje, metu;

5) esant tarnybiniam būtinumui, stabdydamas transporto priemonę;

6) stabdydamas transporto priemone kitą transporto priemonę šią blokuodamas.

2. Draudžiama panaudoti kovinių imtynių veiksmus ir specialiąsias priemones prieš moteris, jeigu akivaizdu, kad jos nėščios, prieš asmenis, jeigu karo policijos pareigūnas žino, kad jie turi neliečiamybės teisę, taip pat prieš asmenis, jeigu akivaizdu, kad jie neįgalūs, prieš nepilnamečius, jeigu jų amžius žinomas karo policijos pareigūnui arba išvaizda atitinka amžių, išskyrus atvejus, kai asmenys, prieš kuriuos draudžiama naudoti kovinių imtynių veiksmus ir specialiąsias priemones, priešinasi pavojingu gyvybei ar sveikatai būdu arba kai užpuola tokių asmenų grupę ir šis užpuolimas kelia grėsmę gyvybei ar sveikatai.

3. Jeigu karo policijos pareigūnas, vairuojantis transporto priemonę, blokuoja arba taranuoja kitą transporto priemonę ir dėl to kyla pavojus asmenų gyvybei ar sveikatai, po šių veiksmų nedelsdamas turi imtis priemonių šių veiksmų padariniams pašalinti.

17 straipsnis. Šaunamojo ginklo panaudojimas

1. Karo policijos pareigūnas, kai kitos prievartos priemonės yra neveiksmingos, kaip išimtinę priemonę turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą.

2. Karo policijos pareigūnas turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš asmenį tokiais atvejais:

1) gindamas save, kitą asmenį nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio gyvybei ar sveikatai kėsिनimosi;

2) sulaikydamas nusikalstamą veiką padariusį asmenį, kuris aktyviais veiksmais vengia sulaikymo, jeigu kitaip jo neįmanoma sulaikyti, taip pat tais atvejais, kai asmuo atsisako įvykdyti teisėtą reikalavimą padėti ginklą ar kitą daiktą, kuriuo galima sužaloti žmogų, jeigu kyla pavojus karo policijos pareigūnui ar kito žmogaus gyvybei ar sveikatai ir kitaip neįmanoma asmens nuginkluoti;

3) atremdamas karinės teritorijos, kariuomenės kontroliuojamo ar saugomo objekto užpuolimą;

4) pabėgimo vykdant sulaikytųjų ar suimtųjų palydą (konvojavimą) metu.

3. Karo policijos pareigūnas turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš transporto priemonę ir gyvūnus.

4. Draudžiama panaudoti šaunamąjį ginklą žmonių susibūrimo vietose, jeigu nuo to gali nukentėti pašaliniai asmenys, prieš moteris, jeigu akivaizdu, kad jos nėščios, prieš asmenis, jeigu karo policijos pareigūnas žino, kad jie turi neliečiamybės teisę, taip pat prieš asmenis, jeigu akivaizdu, kad jie neįgalūs, prieš nepilnamečius, jeigu jų amžius žinomas karo policijos pareigūnui arba išvaizda atitinka amžių, išskyrus atvejus, kai asmenys, prieš kuriuos draudžiama naudoti šaunamąjį ginklą, priešinasi pavojingu žmogaus gyvybei ar sveikatai būdu arba užpuola tokių asmenų grupę ir šis užpuolimas kelia grėsmę gyvybei ar sveikatai.

18 straipsnis. Sprogstamųjų medžiagų panaudojimas

Karo policijos pareigūnas, nesukeldamas grėsmės žmogaus gyvybei, turi teisę panaudoti sprogstamąsias medžiagas, kad patektų į patalpą (vietą), kurioje daromi nusikalstami veiksmai, keliantys grėsmę žmogaus gyvybei ar sveikatai.

19 straipsnis. Kiti karo policijos pareigūno tarnybos ypatumai

1. Karo policijos pareigūnas turi teisę išimti šaunamąjį ginklą iš dėklo ir parengti jį panaudoti, jeigu mano, kad konkrečioje situacijoje gali tekti ginklą panaudoti.

2. Karo policijos pareigūnas, nesukeldamas grėsmės įstatymų saugomoms vertybėms, turi teisę iššauti iš šaunamojo ginklo, kai būtina duoti pavojaus signalą, išsikviesti pagalbą arba įspėti apie galimą šaunamojo ginklo panaudojimą.

3. Karo policijos pareigūnas turi teisę panaudoti psichinę ar fizinę prievartą, jeigu sulaikomas ar sulaikytas asmuo bando panaudoti prievartą arba artinasi prie karo policijos pareigūno ir neklauso jo reikalavimo laikytis nurodyto atstumo, arba kėsinaisi atimti iš karo policijos pareigūno šaunamąjį ginklą. Jeigu panaudotos prievartos priemonės yra neveiksmingos arba jų panaudojimas yra neįmanomas dėl asmens daromų veiksmų intensyvumo, o delsimas kelia grėsmę karo policijos pareigūno gyvybei, karo policijos pareigūnas gali panaudoti šaunamąjį ginklą.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras ir Lietuvos kariuomenės vadas iki 2020 m. spalio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras

KAM Administracijos departamento
Dokumentų administravimo skyriaus
vyr. specialistė

Vesta Adomaitienė

Krašto apsaugos ministerijos
Teisės departamento direktorė
Jūditė Nagienė